

राज्यातील अल्पसंख्यांक बहुल भागातील
विद्यार्थ्यांसाठी शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून
पाली पाळी सुरु करणेबाबत.

गहारापूर शासन

उच्च य तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निणीय प्र॒. निवृद्धी २०५०/(३३४/२०१०)/तांशि-५,

मंगळवार भवान, गुंबई ४०० ०३२,

दिनांक: १० मार्च २०११.

संदर्भ: १) शासन निणीय, उच्च य तंत्र शिक्षण विभाग क्र.

गान्यता २००८/(१७/०८)तांशि-६, दि. १४.८.०८.

२) संचालक, तंत्र शिक्षण संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र.

१०/पदविका/व्हि.पा./२०११/३२३, दि. ०४ जुलै २०११

प्रस्तावना : जगतिकीकरणामुळे मोठ्या प्रमाणात औद्योगिकरण होत असून देशात तसेच राज्यातही औद्योगिकरण झापाट्याने होत आहे. अगामी वर्षात राज्यात एकुण लागणाऱ्या कुशल मनुष्यबळाचा विचार करता व्यवसाय शिक्षणाची विद्यामान प्रवेश क्षमता व व्यवसाय शिक्षणाच्या सुविधांचे प्रमाण वाढविणे अत्यंत आवश्यक आहे मा. पंतप्रधानांच्या अध्यक्षतेखाली स्थापन करण्यात आलेल्या राष्ट्रीय कौशल्य विकास परिषदेने सन २०२२ पर्यंत देशात ५०० दशलक्ष कुशल मनुष्यबळाची निर्मिती करण्याचे उद्दीष्ट निश्चित केल्याने तंत्र निकेतनातील प्रवेशक्षमतेत भरीव वाढ करून अधिकार्थिक कुशल मनुष्यबळ उपलब्ध करणे अनिवार्य ठरते राज्यातील अल्पसंख्यांक समाजातील उमेदवारांनाही व्यवसाय शिक्षणाच्या व तदनुषंगाने रोजबार व स्वरंजगाराच्या संधी उपलब्ध करण्यात येऊन त्यांना समाजाच्या मुख्य प्रवाहात अणणे हे शासनाचे उद्दीष्ट आहे.

राज्यातील एकुण ४२ शासकीय तंत्र निकेतनापैकी पहिल्या टप्प्यात १९ शासकीय तंत्रनिकेतनात

१ स्थापत्य अभियांत्रिकी २. यंत्र अभियांत्रिकी ३ इलेक्ट्रॉनिक्स अभियांत्रिकी या अभ्यासद्रमासह प्रत्येकी ६० प्रवेशक्षमतेसी दुसरी पाळी सुरु करण्यांचा निर्णय राज्य मंत्रीमंडळाने दि. ६.५.२०१० रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीत घेतला होता. मंत्रीमंडळाच्या निर्णयानुसार दि. १ जून २०१० च्या शासन निर्णयानुसार सदर संस्थामध्ये दुसरी पाळी सुरु करणे, निकष निश्चिती करणे व पदनिर्मिती (शिक्षकीय) करण्यात आलेली आहे. तसेच शैक्षणिक वर्ष २०१०-११ पासून शासकीय तंत्र निकेतन अमरावती, औरंगाबाद, मुंबई, नागपूर, नाशिक, पुणे व कोल्हापूर या ७ ठिकाणी दुसरी पाळी सुरु करण्यात आलेली आहे. अल्पसंख्यांक बहुल क्षेत्रातील ठाणे, सोलापूर, यवतमाळ, नांदेड, जळगांव, मुंबई व मुंबईउपनगर या ७ शासकीय तंत्र निकेतनात शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी दुसरी पाळी सुरु करण्याचा निर्णय अल्पसंख्यांक विकास विभागाने घेतला असून त्यासाठी एकुण १५.१८ कोटी ऐवढा नियतव्यय आर्थिक वर्ष २०११-१२ पासून तसेच पुढील वर्षासाठी/प्रत्येक वर्षी आवश्यक नियतव्यय दिला जाईल असे अल्पसंख्यांक विकास विभागाने कळविलेले आहे. त्यामुळे उपरोक्त ७ शासकीय तंत्र निकेतनात अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी दुसरी पाळी सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. उक्त बाबींचा सर्वांगीन विचार करून शासनाने पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :- उपरोक्त पार्वतीभुमिकर अल्पसंख्यांक समाजातील उद्देवारांना रोजगार व स्वयंमरोजगारांच्या संघी निर्माण होण्यासाठी राज्यातील गाणे, सोलापूर, यवतमाळ, नांदेड, व जळगाव, या विद्यमान ५ शासकीय तंत्र निकेतनात प्रत्येकी ६० प्रवेशक्षमतेसह १. स्थापत्य अभियांत्रिकी २. यंत्र संस्था येथे प्रिंटिंग टेक्नोलॉजी या अभ्यासक्रमासह तसेच मुंबई येथील शासकीय मुद्रण तंत्र संस्था येथे प्रिंटिंग टेक्नोलॉजी या अभ्यासक्रमासह व मुंबईउपनगर येथील शासकीय तंत्रनिकेतनात १. सांगाक अभियांत्रिकी २. विद्युत अभियांत्रिकी ३. उपकरणीकरण अभियांत्रिकी या अभ्यासक्रमासह प्रत्येकी ६० प्रवेशक्षमतेसह दुसरी पाळी शेक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून सुल करण्यास खालील अटीच्या अधिन राहुन या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे.

१. सदर तंत्र निकेतनामध्ये अल्पसंख्यांक विद्याध्यांसाठी दुसरी पाळी सुरु करावयाची असल्यामुळे त्यासाठी येणारा खर्च रु. १५.८८ कोटी एवढा नियतव्य दरवर्षी अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून उच्च वं तंत्र शिक्षण विभागास उपलब्ध करून देण्यात येईल व त्याबाबताची सर्व कार्यवाही अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून करण्यात येईल व यासाठी अल्पसंख्यांक विकास विभागामध्ये आवश्यक योजनेची आखणी करण्यात येईल.
२. आर्थिक वर्ष २०११-१२ मध्ये रु. २.५० कोटी एवढा निधी आकस्मीता निधीमधून अल्पसंख्यांक विकास विभागाकडून प्राप्त झाल्यातंतर उपरोक्त नमुद ७ शासकीय तंत्रनिकेतनात अल्पसंख्यांक समाजातील विद्याध्यांसाठी दुसरी पाळी सुरु करण्यात येईल.
३. तंत्र निकेतनातील प्रवेशाच्या प्रवेशप्रक्रीयेनूसार सदर तंत्रनिकेतनातील दूसर्या पाळीची प्रवेशप्रक्रीया राबविण्याबाबत तंत्रशिक्षण संचालनालया मार्फत कार्यवाही करण्यात येईल.
४. अल्पसंख्यांकासाठी सुरु करावयाच्या सदर दुसर्या पाळीसाठी अल्पसंख्यांकासाठी ७० टक्के जागा व सर्व साधारण आणि राखिव प्रवारातील विद्याध्यांसाठी ३० टक्के जागा राखुन ठेवण्यात याव्यात ज्या तंत्रनिकेतनामध्ये अल्पसंख्यांक समाजाकरीता मंजुर असलेल्या ७० टक्के कोट्यामधून प्रवेशा करीता पुरेशाप्रमाणात उमदवार उपलब्ध होणार नाहीत अशा रिक्त राहणान्या जागांवर अल्पसंख्यांक समाजेतर सर्व साधारण व राखिव प्रवाराच्या उमदवारांना प्रवेश देण्यात यावा. सदर प्रवेश प्रविलित प्रवेश नियमावलीत तरतुदी नूसार करण्यात यावेत.
५. सुरु करावयाच्या सदर दुसर्या पाळीसाठी आवश्यक अवर्ती व अनावर्ती खालीची तरतुद संचालक तंत्र शिक्षण संचालनालय यांनी अल्पसंख्यांक विकास विभाग व उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाकडून वेळेवेळी उपलब्ध करून घ्यावी. अल्पसंख्यांकासाठी सुरु करावयाच्या दुसर्या पाळी करीता संस्थेतील कर्मचाऱ्यांचे वेतन, कार्यालयीन खर्च, प्रवास खर्च, शिव्यवृत्ती व विद्यावेतने इत्यादी देयके कोषागारातुन आहरण व संकितरण करण्यासाठी संचालक, तंत्र शिक्षण मुंबई यांना नियंत्रक अधिकारी व संबंधित संस्थेच्या प्राचार्यांना आहरण व सांकेतिक अधिकारी म्हणून घोषीत करण्यात येत आहे.
६. शासनाच्या संदर्भ क्र. १ येथे नमुद केलेल्या शासना निर्णयान्दूसार निर्माण करण्यात आलेल्या शिक्षकीय पदांच्या माध्यमातुन सदर दुसर्या पाळीचे अभ्यासक्रम पुर्ण करण्यात यावे. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनोपचारिक संदर्भ क्र. २२८२निव्ही, दि. २४/८/२०११ व वित्त विभागाच्या अनोपचारिक संदर्भ क्र.४९२/११/व्यव५, दि. २९/८/२०११ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनूसार व अल्पसंख्यांक विकास विभागाच्या सहमतीने निर्माण करण्यात येत आहे.

ज्योतिराव
प्रब्र॒०११

मोर्चक
जनार्दनांग आ व
मुख्य अंत्र
मोर्चक

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशनूसार व नावाने.

मुंबई^{१०५}
प्रवृत्ति २०११

(ज.म.अंबादे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. संचालक, तंत्रशिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
२. संचालक, महाराष्ट्र राज्य तंत्र शिक्षण मंडळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई ५१.
३. सहसंचालक, तंत्रशिक्षण विभागीय कार्यालय, औरंगाबाद, अमरावती, मुंबई, नाशिक, पुणे,
४. प्राचार्य, संबंधित शासकीय तंत्र निकेतने.

५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा)महाराष्ट्र - १/२ मुंबई /नागपूर
६. महालेखापाल (लेखा व अनुसेयता)महाराष्ट्र - १/२ मुंबई /नागपूर
७. सर्व संबंधित जिल्हा कोषागार अधिकारी.
८. मा. मंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव
९. मा. राज्यमंत्री, उच्च व तंत्र शिक्षण यांचे खाजगी सचिव
१०. वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
११. नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.(दोन प्रति)
१३. सर्व सहसचिव/ उपसचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. अवर सचिव, तांशि ३/ सांशि १ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय मुंबई.
१५. संबंधित संस्था.

प्रत माहितीसाठी :-

१. अतिरिक्त सचिव (तांत्रिक), भारत सरकार, अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषद, उद्वा मजला, चंद्रलोक भवन, जनपथ, नवी दिल्ली ११०००१.
२. सहाय्यक शिक्षण सल्लागार (तांत्रिक), भारत सरकार, मनुष्यबळ विकास मंत्रालय (शिक्षण विभाग), पश्चिम विभागीय कार्यालय, इंडस्ट्रियल इन्�शुरन्स बिल्डिंग, दुसरा मजला, चर्चगेट, मुंबई.
३. निवडनस्ती.